

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3189

Vragen van het lid **Azmani** (VVD) aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *in het buitenland gedetineerde uitkeringsontvangers*. (ingezonden 18 juli 2012).

Antwoord van staatssecretaris **De Krom** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 15 augustus 2012).

Vraag 1

Bent u bekend met de brief «Jaarlijkse rapportage over Nederlandse gedetineerden in het buitenland» van de minister van Buitenlandse Zaken?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Is het waar dat het ministerie van Buitenlandse Zaken registreert welke Nederlanders of buitenlanders met een Nederlandse verblijfsvergunning in het buitenland zijn gedetineerd, maar deze gegevens vervolgens niet op persoonsniveau mag delen met andere ministeries c.q. uitvoeringsdiensten? Kunt u dit toelichten?

Antwoord 2

Het is juist dat het ministerie van Buitenlandse Zaken Nederlanders en buitenlanders met een Nederlandse verblijfsvergunning in buitenlandse gevangenissen registreert, echter alleen indien de gedetineerde om consulaire hulp verzoekt. In het kader van de Wet bescherming persoonsgegevens is het niet toegestaan om deze gegevens met andere ministeries c.q. uitvoeringsdiensten te delen.

Vraag 3

Klopt het dat het hierdoor niet mogelijk is uitkeringen in te trekken van personen, die volgens de wet eigenlijk geen uitkering meer zouden mogen krijgen?

Antwoord 3

Om uitkeringen in te kunnen trekken van personen die gedetineerd zijn in het buitenland, zijn uitkerende instanties afhankelijk van informatie daarover. Een uitkeringsinstantie kan er zelf, bij controlebezoeken in het buitenland, achter

komen dat er sprake is van detentie in het buitenland. In deze situaties kan de uitkerende instantie de uitkering intrekken.

De wettelijk voorschreven inlichtingenplicht van de uitkeringsgerechtigde om de detentie te melden is hier onvoldoende. Burgers zullen immers niet voldoen aan deze plicht, als zij ten onrechte aanspraak willen maken op een uitkering. De detentie blijft zo verborgen voor de uitkeringsinstantie. De uitkering loopt dan ten onrechte door. Ik vind dit onacceptabel.

Vraag 4

Kunt u – geaggregeerd per uitkeringssoort – toelichten hoeveel personen in het buitenland zijn gedetineerd, die nog steeds een Nederlandse uitkering ontvangen? Kunt u daarbij toelichten of het in een overgrote meerderheid gaat om drugsdelicten?

Antwoord 4

Gemeenten, UWV noch SVB houden van de stop gezette uitkeringen, vanwege detentie, de reden van detentie bij. Het feit dat uitkeringsontvangers in detentie verblijven is voldoende grond om de uitkering stop te zetten. Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft ca. 2530 Nederlanders en buitenlanders met een Nederlandse verblijfsvergunning geregistreerd, die in buitenlandse detentie verblijven. Uit onderzoek is gebleken dat ca. 65% drugs gerelateerd is (Kamerstukken 2011–2012, 30 010, nr. 18). Of zij een uitkering hebben of niet is niet van belang voor het verlenen van consulaire bijstand. Het ministerie van Buitenlandse Zaken houdt dit niet bij.

Vraag 5

Deelt u de mening dat het volstrekt onacceptabel is dat criminelen, die in het buitenland in de bak zitten, worden beloond met een Nederlandse uitkering?

Antwoord 5

In de sociale zekerheidswetten is vastgelegd dat gedetineerden die langer dan een maand in detentie verblijven, geen recht hebben op een uitkering. Voor de WWB en de Werkloosheidswet (WW) stopt het recht op uitkering vanaf de eerste dag van detentie. Dit geldt onverkort ook bij detentie in het buitenland. Wanneer gedetineerden in het buitenland in strijd met de wet een uitkering ontvangen, is dit onacceptabel.

Vraag 6

Bent u bereid ervoor te zorgen dat in het buitenland gedetineerde criminelen geen uitkering meer kunnen krijgen van de Nederlandse overheid? Zo ja, hoe gaat u dit regelen?

Antwoord 6

Zoals ik al in het antwoord bij vraag 5 aangaf hebben gedetineerden geen recht op een uitkering, ook niet bij detentie in het buitenland. Bij de handhaving van de uitsluitingsgrond is het knelpunt dat het de uitvoeringsorganen in de sociale zekerheid aan de wettelijke grondslag ontbreekt de gegevens van in het buitenland gedetineerde Nederlanders en buitenlanders met een Nederlandse verblijfsvergunning van Buitenlandse Zaken te ontvangen. Dit is conform de Wet bescherming persoonsgegevens. Buitenlandse Zaken wijst Nederlanders en buitenlanders met een Nederlandse verblijfsvergunning die in het buitenland in detentie verblijven erop dat zij de uitkerende instantie in Nederland zo snel mogelijk moeten inlichten over het feit dat men gedetineerd is.

Ik ben nu bezig met een wijziging van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen en enige andere wetten in verband met fraudeaanpak door gegevensuitwisselingen en het effectief gebruik van binnen de overheid bekend zijnde gegevens. Hierin wordt de levering geregeld van gegevens van gedetineerden in het buitenland. Op basis van deze wettelijke grondslag kan de minister van Buitenlandse Zaken de gegevens van in het buitenland gedetineerde Nederlanders en buitenlanders met een Nederlandse verblijfsvergunning, waarover hij beschikt en die noodzakelijk zijn voor het recht op een uitkering, verstrekken aan gemeenten, SVB en UWV. Met de voorziene wettelijke grondslag kan de uitkering, in tegenstelling tot de huidige situatie, ook op basis van het signaal van Buitenlandse Zaken worden ingetrokken.

Met de onderhavige wetswijziging bereid ik ook regelgeving voor andere gegevensuitwisselingen voor zoals:

- het systeem anonieme risico indicatie (SARI), SARI omvat de technische infrastructuur en de bijbehorende procedures waarmee in een beveiligde omgeving en anoniem data kunnen worden gekoppeld en geanalyseerd en van waaruit risicomeldingen kunnen worden gegenereerd. Een risicomelding betekent dat een rechtspersoon of natuurlijke persoon onderzoekswaardig wordt geacht in verband met mogelijke fraude.
- de gegevensuitwisseling vermogen buitenland, waarmee het voor de Belastingdienst mogelijk wordt gegevens over het vermogen in het buitenland door te geven aan gemeenten en het Internationaal Bureau Fraude Informatie (IBF) van het UWV en de
- gegevensuitwisseling Register kinderopvang en peuterspeelzaalwerk, de uitkerende instanties kunnen bij de aanvraag van een uitkering of bij een lopende uitkering vaststellen of er sprake is van gastouderschap. Op basis van deze informatie kunnen de uitkeringsinstanties de inkomsten uit gastouderschap opvragen.